

Brompot se dagboek

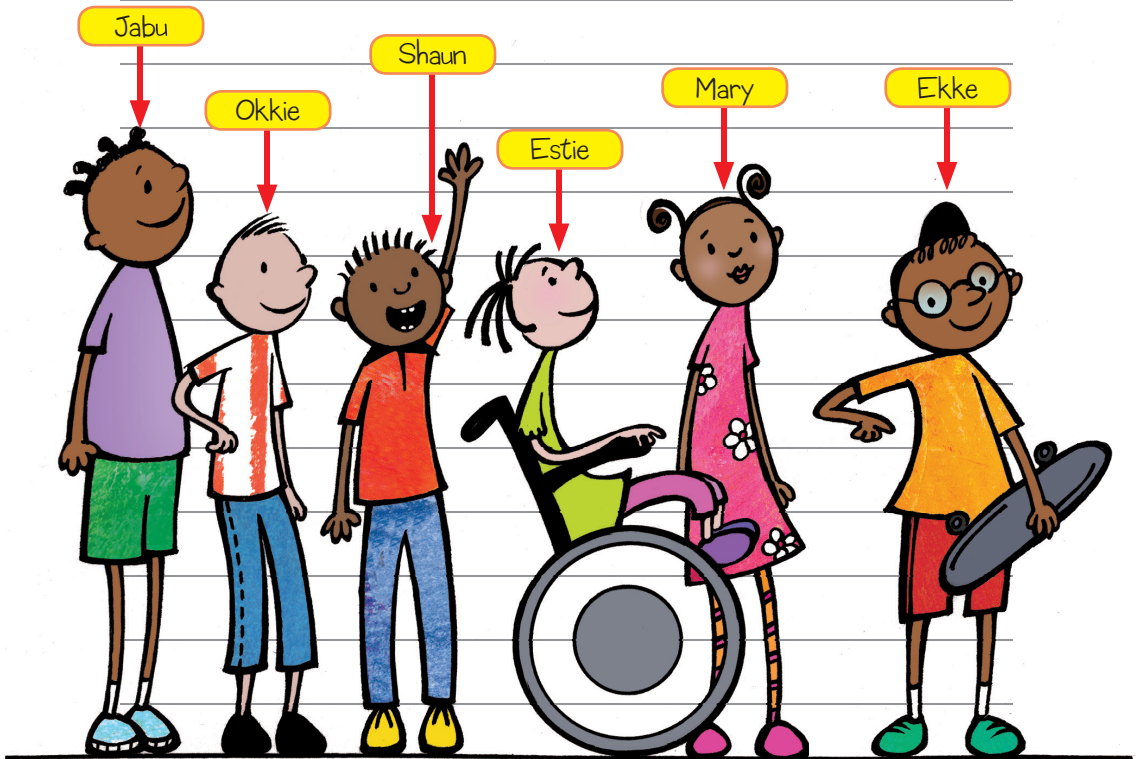
Laat ek net eers iets sê oor wie ek is ...

My naam is Johnny Twala, maar my maats noem my Brompt. Ek hou daarvan om 'n dagboek by te hou. Ek probeer om elke dag 'n stukkie te skryf. Dit help my om te onthou wie ek is en wat ek elke dag doen. Dit help my ook om party van my probleme uit te sorteer.

Wie is ek? Ek is 'n vriendelike 9-jarige seun. Ek woon in 'n informele nedersetting saam met my ma en my pa. Ek het ook 'n ouer suster, Dora, wat 12 en taamlik baasspelerig is, en 'n driejarige boetie wat baie ondeund is.

Hoe sou ek myself beskryf? Ek is korter as al my maats, en ek dra 'n bril. Partykeer is dit 'n probleem, want kinders dink ek is 'n bleeksiel en terg my, maar wanneer hulle my leer ken, hou hulle altyd van my. Soms lag hulle vir my en dink ek is snaaks. As jy my dagboek lees, sal jy sien wat ek bedoel.

Al woon ek in 'n nedersetting, gaan ek skool
in die stad. Ek het baie maats en hulle is
allerhande groottes en kleure. Ons het baie
pret. My beste maats is Jabu, Okkie, Estie en
Shaun. Ek hou ook baie van Mary, maar ek
probeer om dit weg te steek.

Maand: Oktober

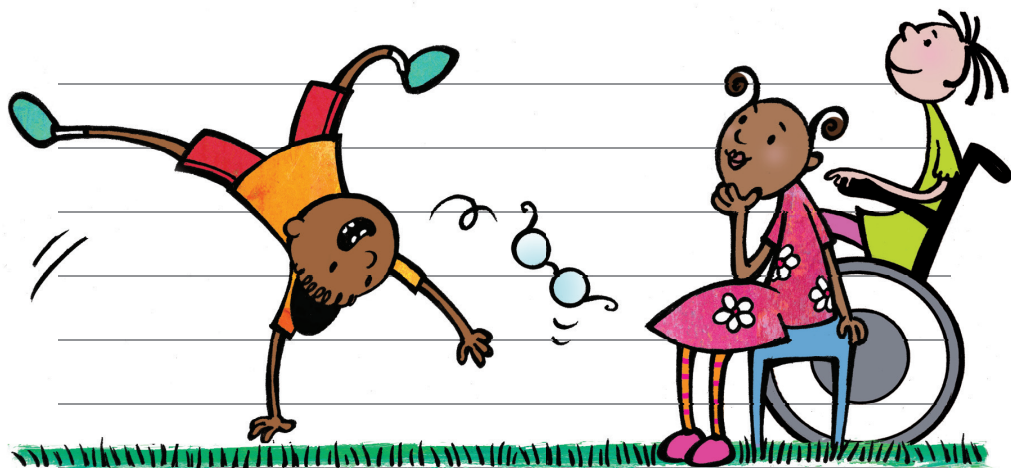
Maandag 3 Oktober

Vandag is ek terug skool toe ná my aksiebelaaide vakansie. (Ons het weggegaan, ek het van 'n perd afgeval, ek het nie aan die skool gedink nie!)

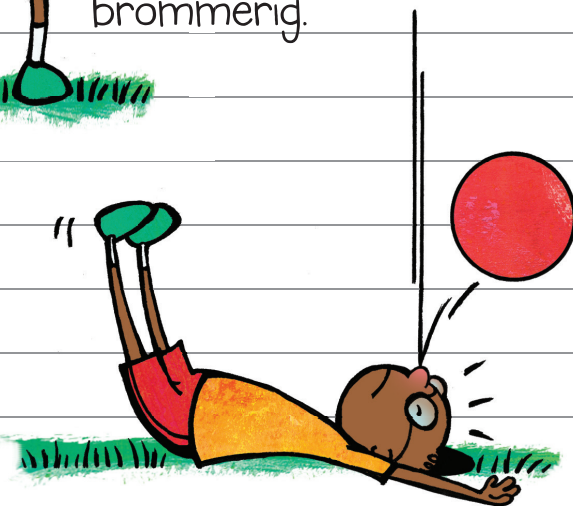
Dit was lekker om weer vir Jabu, Okkie en Shaun te sien. My probleme het ná skool begin. Ons het 'n sokkeroefening gehad. Mnr. Botha, die afrigter, het my aangesê om na die doelhok te mik en die bal te skop.

Ek sien toe dat Mary my van die kantlyn af dophou. Ek weet nie wat my besiel het nie, maar ek slaan bollemakiesie en probeer haar toe beïndruk deur op my hande te staan. Toe skop ek die bal baie hard. Die bal vlieg soos 'n pyl uit 'n boog en ek val plat op die naat van my rug.

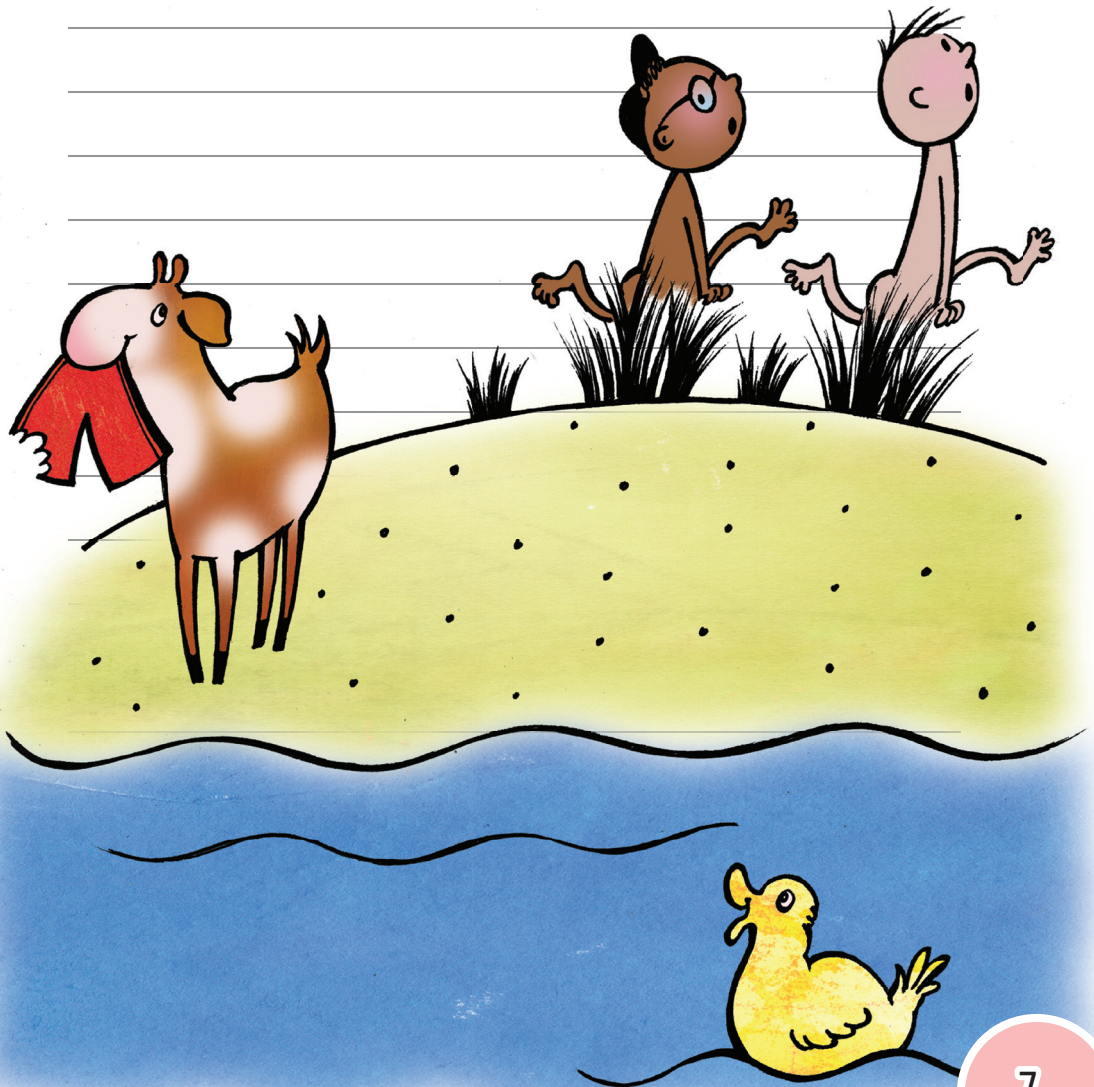
Die bal vlieg eers reguit
in die lug op, maar kom
toe vinnig weer af en
gee my 'n bloedneus. Ek
het sowaar simpel gevoel.
Ek was daarna ook nogal
brommerig.

Vrydag 7 Oktober

Vandag was nog 'n rampspoedige dag. My ma het ons verbied om ooit in die rivier te gaan swem. Dit was vanoggend egter baie warm, en toe besluit ek en Okkie om 'n kans te waag. Ons trek toe vinnig uit en laat ons klere op die klippe langs die rivier lê. Toe baljaar ons heerlijk in die rivier. Dit was groot pret, en die tyd het verbygevlieg.

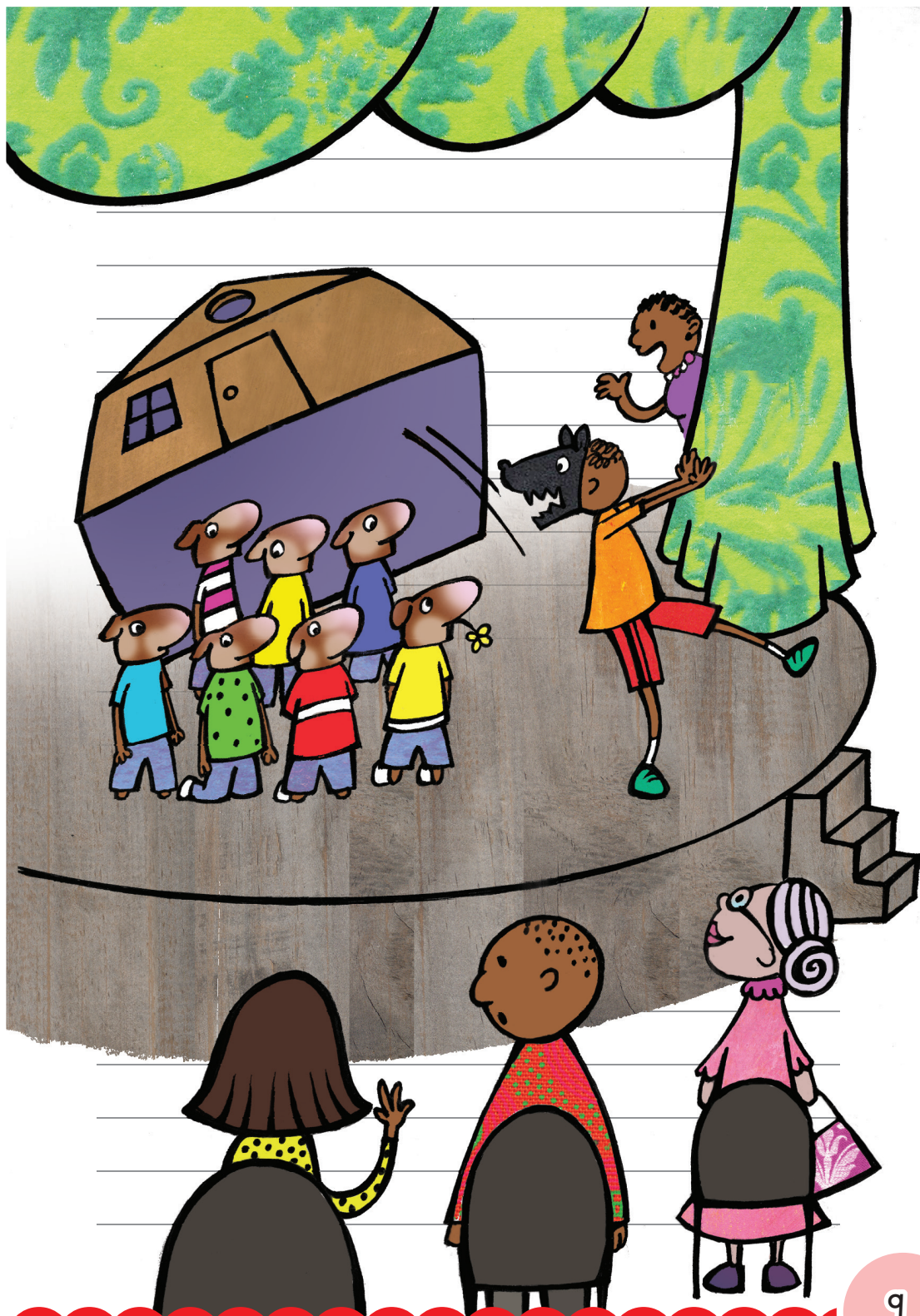
Veel later, toe die son begin sak, klim ons uit en begin na ons klere soek. Ons kry dit toe glad nie, al het ons oral gesoek. Ek sien toe hoe 'n bok met my kortbroek in sy bek weghol. Die bokke moes ons klere opgevreet het! Al wat ons toe kon doen, was om onself so goed moontlik te bedek en huis toe te nael. My ma was woedend! Ek is vir 'n week gehok. Ek voel nogal brommerig oor die hele storie.

Maandag 10 Oktober

Vanaand voel ek alweer brommerig. Gister het ek in ons skoolkonsert opgetree. Ek moes die rol van die wolf in die storie van "Die Sewe Bokkies" speel. Toe ek op die verhoog verskyn, kon ek skielik glad nie my woorde onthou nie. Ek het dit drie weke lank geoefen, maar op daardie oomblik was my kop dolleeg! Hulle noem dit glo plankevrees. Selfs my bene was lam!

Ek probeer toe sê, "Kinders, laat my inkom, ek het vir julle iets te ete gebring". My stem is egter skoonveld! Ek stotter, "K-k-kinders ... ek ... vir julle ... eet". My juffrou probeer my voorsê, maar die woorde wil net nie kom nie. En om te dink my hele gesin was in die gehoor! Ek strompel toe maar van die verhoog af, maar met die masker aan kon ek nie lekker sien nie, toe stamp ek die bokke se huisie om. Wat 'n nagmerrie!

Woensdag 12 Oktober

Vandag het ons eksamen in Afrikaans geskryf. Dit was die JNA-eksamen wat kinders oral in Suid-Afrika skryf. Ek was baie senuweeagtig en my mond was kurkdroog. Versigtig haal ek toe my bottel vrugtesap uit terwyl ek asem ophou dat ons juffrou dit nie sien nie. Op daardie oomblik kyk sy toe vir my! Ek skrik so groot dat ek die bottel omstamp. Die sap loop eers oor my eksamenantwoordboek en toe oor Okkie s'n.

Ons juffrou stuur my toe na die skoolhoof se kantoor toe en hy bel natuurlik my ma. Ek is alweer in die moeilikheid. Ek voel nie gelukkig nie. Ek voel eintlik heel brommerig.

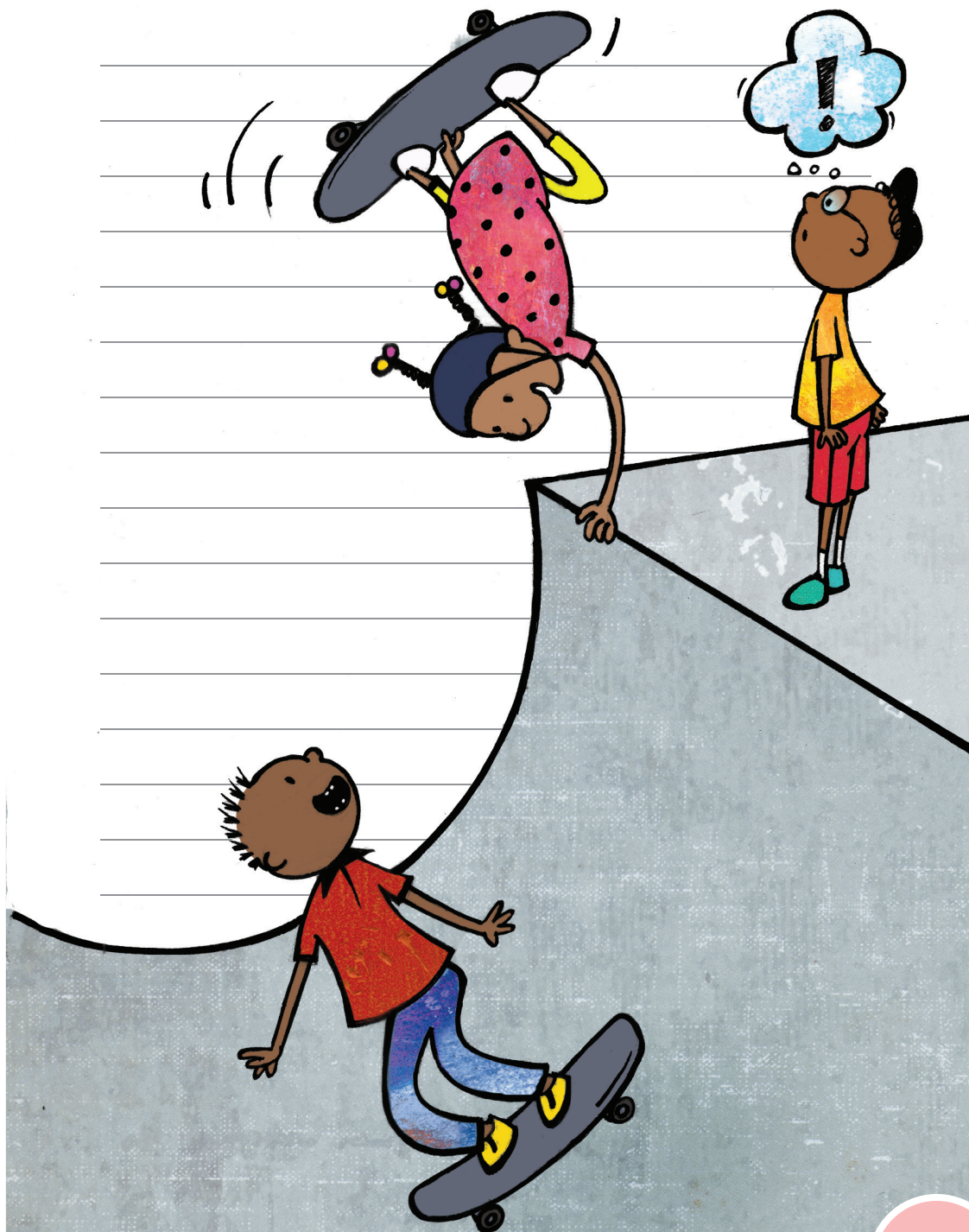

Maand: November

Woensdag 2 November

Vandag het ek saam met Shaun en Okkie by die skaatsplankbaan gaan skaats. Shaun en Okkie het soos akrobate oor die hobbels en opdrybane gevlieg. Ek het ook probeer, maar val toe plat op my gesig. Terwyl ek opstaan en myself afstof, kom Dora, my 12-jarige suster, daar aan. Sy sê vir my ek moet huis toe gaan, my ma soek my.

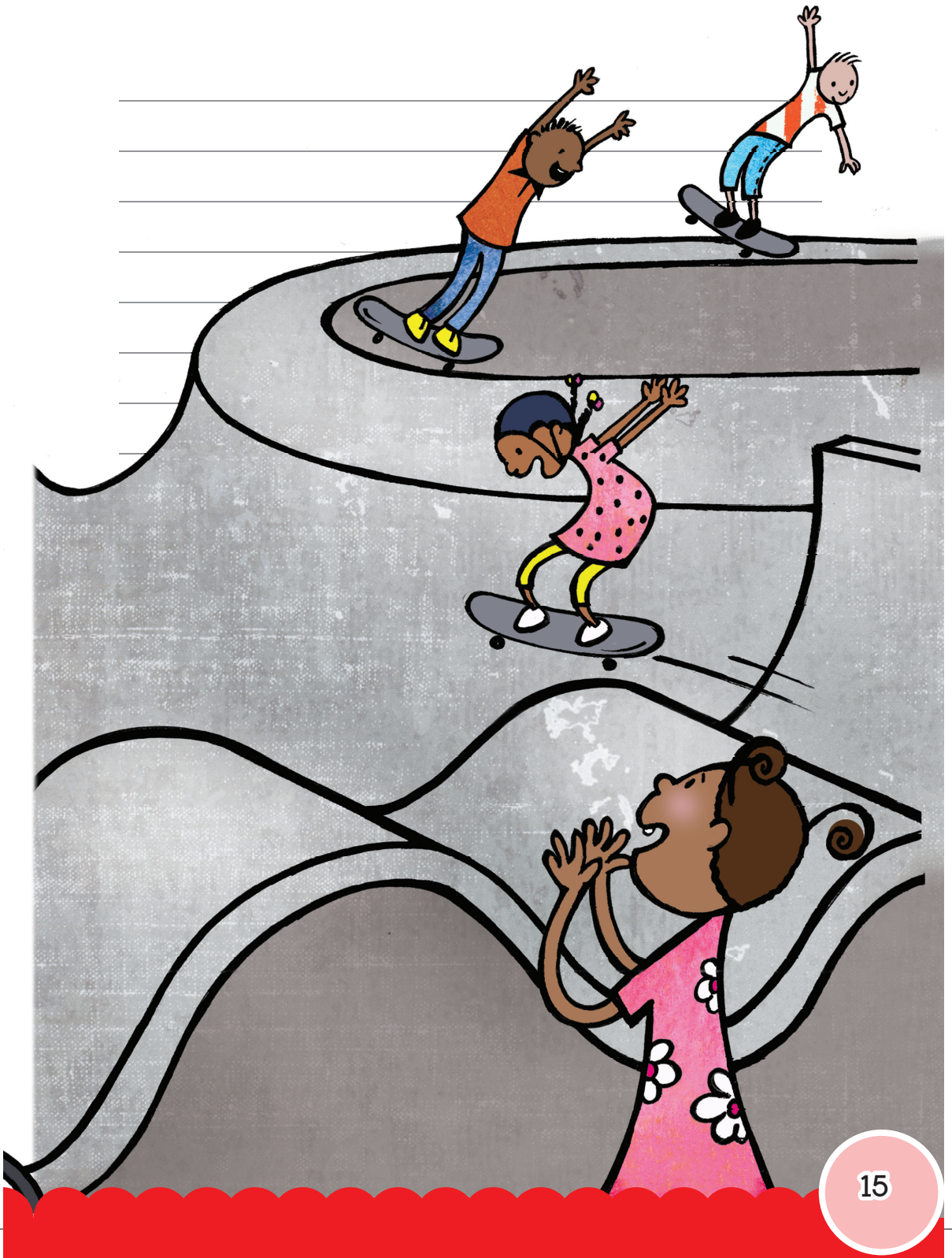
Sy neem toe my valhelm. Binne sekondes skaats sy in 'n halfpyp en doen sy 'n 360°-opskiet! Hoekom vaar meisies altyd in alles goed? Later skaats sy op my skaatsplank huis toe, terwyl ek agter haar aandraf en probeer byhou. Ma skree toe op my omdat ek nie my valhelm ophet nie. Ek kon haar net nie laat verstaan dat Dora my helm by my afgeneem het nie. Partykeer verstaan grootmense niks nie!

Vrydag 12 November

Vandag wou ons weer gaan skaatsplank ry. Toe ek my skaatsplank en valhelm gaan soek, was dit weg. Okkie en Jabu gaan toe maar sonder my. Later ry ek met my fiets na die baan toe. Toe ek daar aankom, sien ek wat van my skaatsplank en helm geword het. Dora was op my skaatsplank en my helm was op haar kop. Sy was besig om soos 'n professionele skaatsplankryer op en af oor die baan te vlieg! Mary het staan en kyk. Sy het haar toegejuig en geroep, "Wel gedaan, Dora!" Later het Dora my skaatsplank teruggegee, maar ek was nie van plan om 'n gek van myself voor die meisies te maak nie. Ek besluit toe om die aftog te blaas en huis toe te gaan. Ek het heel brommerig gevoel!

Sondag 21 November

Vandag moes ons by my ouma middagete gaan eet. Dit was lekker om my neefs en niggies weer te sien, maar ongelukkig was daar ook 'n hele klomp van my tannies.

"Kyk hoe oulik is Johnny!" merk die een op asof ek nie kan hoor nie.

"Kyk hoe groot het jy geword. Jy is nou 'n groot seun!"

"Is jy al in Graad 3? Wanneer het jy so mooi groot geword?"

Tannie Zanele gee vir my 'n trui wat sy spesiaal vir my gebrei het. Ek besef dat sy dit uit liefde gedoen het, maar sy het blykbaar gedink ek is vyf jaar oud.

"Baie dankie, tannie. Ek wou nog altyd 'n geel trui gehad het," sê ek beleefd. Partykeer verstaan grootmense niks nie.

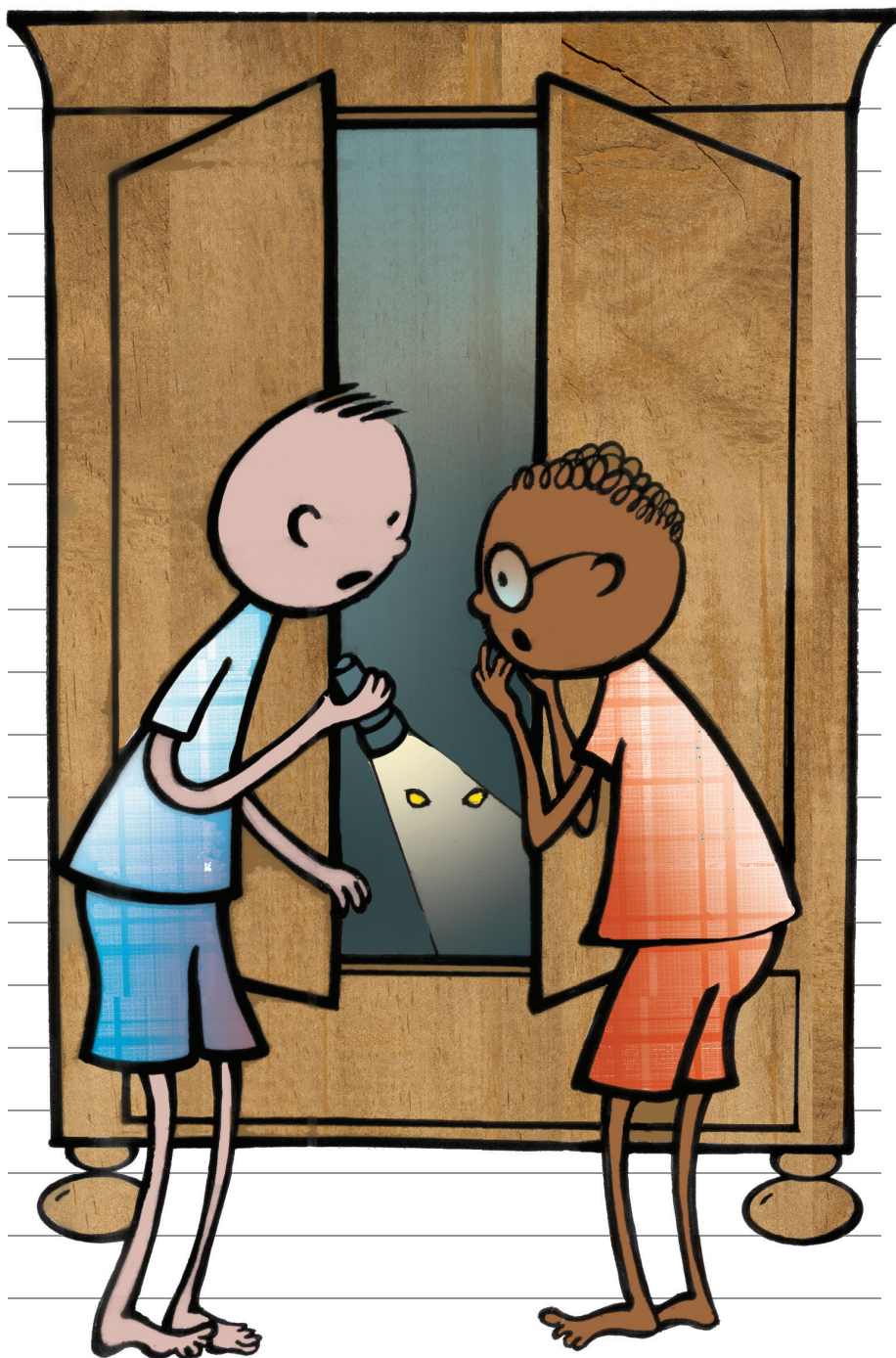

Maand: November

Vrydag 26 November

Gisteraand het ek by Okkie gaan oorslaap. Toe ek vas aan die slaap was, het Okkie my wakker gemaak omdat hy 'n geluid in die kas gehoor het. Hy was bang dis 'n monster. Ons was doodbang. Ons skraap toe al ons moed bymekaar en lig 'n flitslig in die kas in. Daar sien ons 'n vreesaanjaende gesig: twee heldergeel oë! Skielik spring iets uit die kas uit. Ons gil omdat ons dink dat dit 'n monster is. Dit was toe net Okkie se kat, maar ek kon glad nie weer slaap nie.

Vandag het ek in die klas aan die slaap geraak. My juffrou het gesê sy gaan my ma bel ingeval ek siek is. Ek sê toe vir haar dat ek nie gisteraand genoeg geslaap het nie, maar sy bel in elk geval my ma. Partykeer verstaan grootmense niks nie.

Dinsdag 29 November

Vandag was dit ons juffrou se verjaarsdag. My ma gee toe vir my 'n bos pienk rose wat ek vir haar moet neem. "Ek kan nie blomme saam met my op die bus neem nie," dink ek. "Wat sal die ander ouens van my dink? Hulle dink reeds ek is 'n bleeksiel." My ma dwing my egter om die pienk rose skool toe te neem. Op pad bushalte toe kry ek toe 'n blink plan. Ek steek die blomme in my skooltas weg. Ek sorg toe dat ek eerste in die klas is, sodat niemand die pienk rose sal sien nie.

"Goeiemôre en veels geluk, Juffrou," sê ek. Ek haal die blomme uit my skooltas uit, maar hulle was platgedruk en die stiele was geknak. "O, dankie, Johnny," antwoord sy. "Dis net wat ek wou hê. Hulle is ... 'm ... pragtig!" Dit het my aan my geel trui laat dink. Partykeer moet grootmense ook voorgee.

Groepleesaktiwiteite

1

Gesels met jou maat oor die dagboek.

- a. Hoe verskil 'n dagboek van 'n storieboek?
- b. Hou jy 'n dagboek by? Waarom?
- c. Sê vir jou maat of jy van die boek gehou het. Gee 'n rede vir jou antwoord.
- d. Het jy al ooit enige ervaringe gehad soos dié wat Johnny in sy dagboek beskryf?
- e. Indien wel, vertel jou maat daarvan, en sê hoe dit jou laat voel het.
- f. Hoe kon Johnny sommige van die probleme waaroor hy skryf, vermy het?
- g. Waarom dink jy die boek se titel is "Brompot se dagboek"?
- h. Waarom het Johnny soms gedink dat grootmense niks verstaan nie?

2

Brompot gebruik woorde wat ons nie elke dag gebruik nie. Wat dink jy beteken hierdie woorde?

ondeund

besiel

bleeksiel

vreesaanjaend

3

Lees hierdie sinne aan jou maat voor en plaas hulle dan in die korrekte volgorde.

- Johnny maak 'n gek van homself tydens die sokkeroefening toe hy Mary probeer beïndruk.
- Johnny stort vrugtesap oor sy eksamenantwoordboek.
- Mary staan en kyk hoe Johnny se suster soos 'n professionele skaatsplankryer oor die baan "vlieg".
- Terwyl Johnny en Okkie in die rivier swem, vreet die bokke hulle klere.

4

Skryf 'n dagboekinskrywing oor 'n snaakse ervaring wat jy gehad het. Skryf dit in jou klaswerkboek. Onthou om die datum te skryf.

Dag:

Datum:

5

Voltooi die volgende aktiwiteit in jou klaswerkboek.

- Soek twee woorde wat op -ige eindig en een woord wat op -like eindig. Skryf 'n sin met elkeen van die woorde.
- Die woord **nael** het twee verskillende betekenisse. Skryf twee sinne waarin jy die verskillende betekenisse van die woord duidelik maak.
- Sommige woorde klink dieselfde maar word verskillend gespel en het verskillende betekenisse. Gebruik die volgende woorde in beskrywende sinne.

steil en **styl**

pyl en **peil**

maar en **maer**